

Γιά τόν Σταυρό

Του Αγίου Ιωάννου του Δαμασκηνού

1. - Όλοκληρώθηκε λοιπόν ο αγώνας μας τῆς νηστείας καί τελείωσε στό Σταυρό. Καί πού ἔπρεπε νά καταλήξει τό τέλος τῆς νίκης, ἂν ὄχι στό τρόπαιο τοῦ Χριστοῦ; Γιατί ὁ Σταυρός εἶναι τό τρόπαιο τοῦ Χριστοῦ, πού ἔγινε βέβαια μιά φορά, ἀλλά τρέπει πάντοτε σέ φυγή τούς δαίμονες. Πράγματι, πού εἶναι τά εἰδῶλα καί οἱ μάταιοι φόνοι τῶν ζώων; Πού εἶναι οἱ ναοί καί ἡ φωτιά τῆς δυσσέβειας; Σβήστηκαν ὅλα ἀπό ἓνα Ἅγιο Αἶμα καί γκρεμίστηκαν, καί μένει ὁ Σταυρός πολυδύναμη δύναμη, ἀόρατο βέλος, αὐλο φάρμακο, παυσίπονο πλήγμα, δόξα γεμάτη ὄνειδος.

Ὅστε, καί ἂν μύρια ἄλλα διηγηθῶ γιά τό Χριστό, καί ἂν καταπλήξω τόν ἀκροατή μου διηγούμενος μύρια θαύματα, δέν καυχίεμαι τόσο γιά ἐκεῖνα, ὅσο γιά τό Σταυρό. Ἐννοῶ τό ἐξῆς μ' αὐτό πού λέω: Ὁ Ἰησοῦς προῆλθε ἀπό Παρθένο. Εἶναι μεγάλο θαῦμα νά παρακαμφθεῖ ὁ γάμος καί ἡ φύση νά καινοτομήσει. Ἀλλά, ἂν δέν ὑπῆρχε ὁ Σταυρός, δέ θά σωζόταν μέ τά ἔργα τῆς ἡ πρώτης παρθένου τοῦ Παραδείσου. Τώρα ὅμως μέ τό γεγονός τῆς σταύρωσης ἡ γυναίκα σώζεται πρώτη, θεραπεύοντας τό παλαιό κακό μέ νέα χαρίσματα. Ἀναστήθηκε ὁ νεκρός στή Γαλιλαία, ἀλλά πέθανε πάλι. Ἐγώ ὅμως, πού ἀναστήθηκα μέσω τοῦ Σταυροῦ, δέν εἶναι δυνατό πιά νά πέσω σέ θάνατο. Διέπλευσε ὁ Ἰησοῦς τή θάλασσα, ὁ Θεός μέσα σέ πλοῖο, καί τό ξύλο πρόσφερε μιά ἐφήμερη ὠφέλεια. Ἐγώ ὅμως ἀπόκτησα ξύλο αἰώνιο,

εὐεργετικό, πού, χρησιμοποιώντας το ἀντί γιά πηδάλιο, ἀντιμετωπίζω τά πνευματικά κύματα τῆς πονηρίας.

Δόθηκε φαγητό σέ πέντε καί πάλι σέ ἑπτὰ χιλιάδες ἀνθρώπους μ' ἓνα σημεῖο τοῦ Σταυροῦ. Ποῦ εἶναι λοιπόν τά ἀπομεινάρια τοῦ φαγητοῦ; Πῶς ἐγώ πού δέν ἤμουν παρών θά λάβω ὅ,τι καί οἱ παρόντες; Γέμισαν δώδεκα κοφίνια ἀπό τά περισσεύματα. Ἡ Χάρη εἶναι σύμμετρη. Σταυρώθηκε ὁ Χριστός καί τρεφόμαστε συνεχῶς καί ἐνῶ χορταίνουμε ζητοῦμε ξανά καί ἐνῶ ξαναπαίρνουμε πάλι ποθοῦμε καί εἶναι περισσότερο ὅσο ἀπομένει. Γιατί ἡ Χάρη δέν ἐλαττώνεται.

Ἄς ἐπαινῆται ἡ μέρα πού γέννησε τό φῶς, πού χάρη σ' αὐτήν οἱ ἄλλες μέρες προσκλήθηκαν νά εὐφρανθοῦν. Ἄκουσε πῶς: Σήμερα πλάσθηκε ὁ Ἀδάμ, τήν ἕκτη ἡμέρα. Σήμερα περιβλήθηκε Θεία μορφή. Σήμερα ἔγινε ὁ ἄνθρωπος κυβερνήτης καί ἔπιασε καλά τά πηδάλια τῆς οἰκουμένης ὡς ἡγεμόνας ὄλων τῶν ζώντων. Σήμερα ἔλαβε ἐντολές τίς ὁποῖες εἶχε τή δυνατότητα νά τίς κάνει ἤ ὄχι. Σήμερα ξέπεσε ἀπό τόν Παράδεισο καί σήμερα ξαναμπήκε. Ὡ μέρα πολύτροπη, γεμάτη λύπη καί δίχως καθόλου λύπη, πού τό πρῶι ἔφερες λύπη καί τό βράδυ εὐφροσύνη - ἢ μᾶλλον πού δέν πλήγωσες τόσο, ὅσο θεράπευσες.

2. - Μέ λύπη ὁμολογῶ πρός ἐσᾶς φέρνοντας στό νοῦ μου τά παλαιά παθήματα, ἀκούοντας ὅτι ὁ Ἀδάμ ξέπεσε ἀπό τήν πατρική ἐστία. Ξέπεσε αὐτός πού ἦταν πολίτης τοῦ Παραδείσου, πού τρεφόταν χωρίς νά καλλιεργεῖ, πού ἀπολάμβανε χωρίς βροχή καί πού δέν εἶχε ἀνάγκη οὔτε ἀπό ἰδρώτα οὔτε ἀπό ξινάρι, οὔτε ἀπό κόπους καί μόχθους γιά νά ζήσει. Χαιρόταν τά θαλερά δέντρα πού συνέχεια ἀνθοῦσαν καί καρποφοροῦσαν, πού σέ κάθε ἐπιθυμία του ἀκολουθοῦσαν ὅσα τοῦ χρειάζονταν καί πού δέν ἤξερε, ἐξαιτίας τῆς ὠραιότητας ἐκείνων πού ἔβλεπε, σέ ποιοῦ νά

πρωτοαπλώσει τό χέρι του. Συχνά μου ἤρθαν δάκρυα γιά τήν τόση μακαριότητα, βλέποντάς τον νά τήν ἔχει χάσει.

Ἀφοῦ ὅμως ἐντρύφησα στά Εὐαγγέλια καί ἔφτασα σ' αὐτήν τήν ἡμέρα (γιατί ἕκτη ἦταν ἡ ἡμέρα ἐκείνη καί τούτη), ἀπαλλάχτηκα ἀπό τή λύπη καί ἄλλαξα γνώμη, καί φορῶ τώρα τά λευκά ροῦχα τοῦ λόγου καί λέγω στόν ἑαυτό μου καί σ' ἐσᾶς: «δραπέτευσε ὁ πόνος, ἡ λύπη, ὁ στεναγμός» (Ἠσ. 51, 11). «Τά παλιά πέρασαν, νά ὅλα ἐγιναν καινούργια» (Β' Κορ. 5, 17). Ὅπως δηλαδή οἱ βοηθοί τῶν γιατρῶν θεραπεύουν τά δαγκάματα τῶν φιδιῶν βγάζοντας ἀπό αὐτά τά ἴδια καί παρασκευάζοντας τά ἀντίδοτα, πολεμώντας τό πάθος μέ τίς ἀφορμές τοῦ πάθους, ἔτσι καί ὁ Σωτήρας χρησιμοποίησε γιά τή θεραπευτική Του ἐνέργεια ὅλες μαζί τίς ἀφορμές τῶν παθῶν, κάνοντας τό πικρό γλυκύ, μεταβάλλοντας τή χολή σέ φάρμακο, στρέφοντας κατά τοῦ θανάτου τό ἴδιο του τό κεντρί, μετατρέποντας τή δοκιμή τοῦ δέντρου σέ σωτηρία, παίρνοντας τήν ἡμέρα πού ἔφερε τή λύπη στόν κόσμο καί παρέχοντας ὡς ἀντίδοτο τήν ἡμέρα πού ἔφερε σ' αὐτόν τή χαρά.

Μήν πιστέψεις ἐμένα, ἀλλά πίστεψε τά μάτια σου. Κοίταξε τή συνάθροιση μας αὐτή καί παῦσε νά ἀντιλέγεις. Εἶναι ἡμέρα τῆς Σταύρωσης καί χαιρόμαστε ὅλοι, νηστεύομε ἀπό τά κακά καί καθαριζόμαστε ἀπό ὅλα, τά μέσα καί τά ἔξω. Αὐτός εἶναι ὁ λόγος τῆς ἐορτῆς καί ὁ τρόπος τῆς εὐφροσύνης. Σᾶς ἀναφέρω κάποια μικρά θαύματα τῆς δύνამης τοῦ Σταυροῦ. Κοίταξε ὀλόγυρα τήν οἰκουμένη: πόσα χωριά ὑπάρχουν, πόσες πόλεις, πόσοι τόποι, πόσα ἔθνη, νησιά, ποτάμια, παραλίες, πόσα γένη καί πόσες φυλές καί βαρβαρικές γλῶσσες. Ὅλοι αὐτοί σήμερα γιά χάρη τοῦ Σταυροῦ νηστεύουν καί σταυρώνουν τά πάθη τους μέ τή δύναμη Ἐκείνου.

Πολλοί περνοῦν ὅλη τή νύχτα χωρίς νά χάσουν τή δύναμη γιά νηστεία. Καί τώρα συγκεντρωθήκαμε ὅλοι ν' ἀκούσομε γιά τό Σταυρό καί γεμίζομε τήν ἐκκλησία καί σπρώχνομε ὁ ἕνας τόν ἄλλο καί ἰδρωκοποῦμε καί

ταλαιπωρούμαστε. Μπροστά στους δικαστές παίρνομε τήν ἄδεια νά καθίσομε, ἐνῶ μπροστά στόν Ἰησοῦ στεκόμαστε ὄρθιοι μ' εὐχαρίστηση, γιατί καί ὁ Ἰησοῦς στάθηκε ὄρθιος γιά χάρη μας, γιά νά σταματήσῃ τούς λόγους τῆς κακίας. Τί ἔγινε λοιπόν σήμερα. Ἄς μή μᾶς διαφύγουν ἔτσι ἀπλά τά θαύματα τῆς ἡμέρας.

3. - Ἐφεγγε λοιπόν ἡ μέρα καί ἦταν πολύ πρῶι, ὅταν ὁ Ἰησοῦς ὀδηγοῦνταν μέ δεμένα τά χέρια στό Πραιτώριο τοῦ Πιλάτου. Ποιά χέρια; Ἐκεῖνα πού θεράπευσαν τυφλούς καί γιάτρεψαν κουτσούς. Καί σφίγγονταν μέ δεσμά τά δάχτυλα πού δημιούργησαν βλέφαρα, καί κρατοῦνταν ὁ θεραπευτής τῶν ἀνθρώπων γιά νά μήν ἐκπληρώσῃ τό ἔργο τῆς τέχνης πού ἤξερε. Αὐτά εἶναι πού ἀνταποδίδονται στόν Κύριο. Δέχτηκε δεσμά Αὐτός πού δεσμεύει τά νερά στά σύννεφα (Ἰώβ 24, 8), Αὐτός πού ἐλευθερώνει μέ γενναιότητα τούς δεμένους στίς φυλακές (Ψαλμ. 67, 7), Αὐτός πού χαρίζει στους αἰχμαλώτους τήν ἐλευθερία (Ἠσ. 61, 1). Δέχτηκε τά δεσμά Αὐτός πού ἔλυσε τόν Λάζαρο ἀπό τά δεσμά τοῦ θανάτου (Ἰω. 11, 1). Ὁδηγήθηκε στό πραιτώριο Αὐτός πού ἔχει σάν δορυφόρους Του ἀμέτρητους Ἀγγέλους. Στάθηκε μπροστά στόν Πιλάτο Αὐτός πού ἔχει θρόνο Του τόν οὐρανό. Ἀνεχόταν ὁ Δημιουργός νά Τόν σέρνουν τά δημιουργήματά Του, ὁ Πλάστης τά πλάσματά Του, ὁ Τεχνίτης τά ἔργα τῶν χεριῶν Του.

4. - Καί τί γίνεται ἔπειτα; «Αὐτοί», λέει, «δέν μπῆκαν στό πραιτώριο γιά νά μή μολυνθοῦν, ἀλλά νά μπορέσουν νά φᾶνε τό φαγητό τοῦ Πάσχα» (Ἰω. 28, 28). Ὡ πέλαγος παρανομίας! Ἐκτελοῦν ἕναν ἄδικο φόνο καί δέ θέλουν νά μποῦν στό πραιτώριο, προσέχοντας νά μή μολυνθοῦν αὐτοί πού ἦταν ἤδη μολυσμένοι. Ἐλευθερώνουν τό πρόβατο μέ τό Πρόβατο. Περίμενε λοιπόν τήν κρίση ὁ Κριτής ὅλης τῆς οἰκουμένης. Περίμενε τούς μάρτυρες τῶν ψυχῶν, Πλάστης καί κρινόμενος. Ἦταν ἄνθρωποι πού κάθονταν καί δικάζαν, ἐνῶ ὁ Θεός στεκόταν καί σώπαινε. Στεκόταν στήν πόρτα τῶν ἀνθρώπων ὁ Κύριος

τῶν πυλῶν τοῦ οὐρανοῦ. Ρώτησε ὁ Πιλάτος τάχα ὡς πῶς φιλόφρων ἀπὸ τοὺς Ἰουδαίους. Τί λέγω; Θά δείξουν τὴν ἀλήθεια τὰ ὅσα ἔγιναν: «γιά ποῖο πρᾶγμα κατηγορεῖτε τοῦτον τὸν ἄνθρωπο;» (Ἰω. 18, 29).

Ποῖός μπορεῖ νά κατακρίνει τὸ Θεό; Ἀναγκάζομαι νά λέγω ὅ,τι εἶπε ὁ Πιλάτος. Ὁ Ἰησοῦς σωπαίνει, ὄχι γιατί λείπουν τὰ λόγια στό Λόγο, ἀλλά γιά νά μή διαλύσει μέ τὴν ἀπόκρισή Του τὸ στεφάνι τοῦ Σταυροῦ. Κατηγορεῖται γιά κτήματα ὁ ἀκτῆμων; Γιά ξένα σπίτια, Αὐτός πού δέν ἔχει τόπο ὅπου νά γείρει τὸ κεφάλι Του; Γιά πρᾶγματα, Αὐτός πού καί τοὺς μαθητές Του εἶχε γυμνοὺς ὡς τὴ μέση; Αὐτός πού δέν εἶχε ὑποζύγιο, ἀλλά χρησιμοποίησε ξένο πουλάρι, γιά νά εὐλογῆσει τὰ παιδιὰ σας; Πέστε μιά πρόφαση, πλάσατε αὐτήν, σκοτώστε, ἀλλά δίκαια.

«Τοῦ ἀπάντησαν οἱ Ἰουδαῖοι· ἂν αὐτός δέν ἦταν κακοποιός, δέ θά σοῦ τὸν παραδίδαμε» (Ἰω. 18, 30). Μεγάλη ἀπόδειξη αὐτή γιά τὰ πρᾶγματα, διατύπωση ἀόριστη. Πές μας τὴν κακία Του καί μήν παραπλανᾷς τὸν ἀκροατή. «Τοὺς λέει ὁ Πιλάτος· Πάρτε τον ἐσεῖς καί δικάστε τον σύμφωνα μέ τὸ νόμο σας» (Ἰω. 18, 31). Ἐξυπνος δικαστής. Βάζει τὸ βᾶρος στό κεφάλι τῶν Ἰουδαίων: «Πάρτε ἐσεῖς αὐτόν πού ἔπραξε τὸ κακό». «Τοῦ λένε οἱ Ἰουδαῖοι· Σ' ἐμᾶς δέν ἐπιτρέπεται νά σκοτώσομε κανένα» (Ἰω. 18, 32). Πῶς τότε σκοτώσατε τὸν Ἡσαΐα, πῶς τὸν Ζαχαρία, πῶς καθένα ἀπὸ τοὺς προφήτες; Ἀλλά δέν σᾶς ἐπιτρέπεται νά σκοτώσετε, ὄχι γιατί δέ θέλετε, ἀλλά γιατί δέν μπορεῖτε. Γιατί οἱ Ῥωμαῖοι τοὺς ἔχουν ἤδη ἀφαιρέσει τὸ δικαίωμα αὐτό.

Καταργεῖται λοιπὸν πλέον ὁ νόμος καί ἔμεινε στό χαρτί πιά νοητὰ καί τὸν κατάργησε ὁ δεμένος Ἰησοῦς. Ὁ Πιλάτος τότε λέει· «ἐγὼ δέ βρίσκω τίποτε νά τὸν κατηγορήσω» (Ἰω. 18, 38). Ὅχι μόνο ἐσύ, Πιλάτε, ἀλλά οὔτε οἱ Ἰουδαῖοι βρίσκουν. Οὔτε οἱ τυφλοὶ οὔτε οἱ νεκροὶ οὔτε ὁ ἥλιος οὔτε ἡ σελήνη οὔτε ὁ κόσμος οὔτε ὅλοι οἱ δίκαιοι, οἱ προφῆτες καί οἱ μάρτυρες. Γιατί λέει

κάποιος προφήτης δικός τους: «Αυτός δέν ἔκαμε καμιά ἄμαρτία οὔτε βρέθηκε στό στόμα του δόλος» (Ἠσ. 53, 9. Α' Πέτρ. 2, 22). Βοηθοῦν ὅλοι τόν Πιλάτο, διατυπώνοντας δίκαιη γνώμη. Μόνοι ἀγωνίζονται οἱ Ἰουδαῖοι, δικάζουν μέ κραυγές καί φιλονεικοῦν νά σκιάσουν τήν ἀλήθεια μέ θορύβους καί ἐπιβεβαιώνουν τή κρίση τοῦ Ἡσαΐα: «περίμενα νά κάνει σταφύλια, καί ἔκανε ἀγκάθια» (Ἠσ. 5, 2)·καί δέν ἔδειξε δικαιοσύνη, ἀλλά τήν πιό κούφια κραυγή. Τό ἀμπέλι τῶν Ἰουδαίων καρποφορεῖ κραυγή.

5. - Ἐνῶ διαδραματίζονταν αὐτά καί ὁ Πιλάτος οὔτε νά μιλήσει μπορούσε οὔτε ν' ἀκούσει ἀπό τήν ἀνάμεικτη ταραχή καί προετοιμαζόταν στάση, στέλνει κάποιον σ' αὐτόν ἢ γυναίκα του (ἦταν καλή βοηθός πού συγκρατοῦσε τόν ἄνδρα της πού ἔτρεχε) καί τοῦ λέει: «Μήν ἀναλάβεις τήν εὐθύνη γι' Αὐτόν τόν δίκαιο» (Ματθ. 27, 19). Ἄν μπορεῖς, σῶσέ Τον. Ἄν δέν μπορεῖς, σῶσε τόν ἑαυτόν σου. Σά νά τοῦ ἔλεγε τά λόγια τοῦ Δαβίδ: «μήν καταστρέψεις τή ψυχή μου μαζί μέ τίς ψυχές τῶν ἀσεβῶν καί τή ζωή μου μαζί μέ τή ζωή αἰμοβόρων ἀνδρῶν» (Ψαλμ. 25, 9). «Μήν ἀναλάβεις εὐθύνη γιά Ἐκεῖνον τόν δίκαιο, γιατί ἐξαιτίας Του ἔπαθα πολλά στόν ὕπνο μου» (Ματθ. 27, 19). Σάν ἕνας ἄλλος Ἰωσήφ, βλέποντας τήν ἀλήθεια μέ τά ὄνειρα, δίνει μαρτυρία ἀντίθετη μέ τήν κραυγή τῶν Ἰουδαίων. Γιατί ἔπρεπε νά νικηθοῦν ἀπό γυναῖκες. Τούς νίκησε ἡ πόρνη Ραάβ. Τούς νίκησε ἡ αἰμορροούσα. Τούς νίκησε ἡ Χαναναία. Καί τώρα πάλι στεφάνι νίκης ἐναντίον τους παίρνει γυναίκα. «Τοῦ ἀποκρίθηκαν οἱ Ἰουδαῖοι: Ἐμεῖς ἔχομε νόμο καί σύμφωνα μέ τό νόμο μας πρέπει νά πεθάνει» (Ἰω. 19, 7). Ποιόν νόμο; Μέ ποιές λέξεις τό βεβαιώνει; Μέ τίς λέξεις τάχα πού διαβάσαμε σήμερα: «Ὁδηγήθηκε στή σφαγή σάν τό πρόβατο, σάν ἄκακο ἀρνί ἄφωνο μπροστά σ' αὐτόν πού τό κουρεύει, δέν ἀνοίγει τό στόμα του» (Ἠσ. 53, 7). «Ἀπό τίς ἀνομίες τοῦ λαοῦ μου ὁδηγήθηκε στό θάνατο» (Ἠσ. 53, 8). Αὐτές τίς φράσεις βρίσκω χρήσιμες γιά ἐκείνους. Σέ κανένα ἄλλο ὅμως σημεῖο δέν βρίσκω ὅτι σταυρώνεται δίκαια ὁ Ἰησοῦς.

6. - Μπήκε ό Πιλάτος στό πραιτώριο, ύποχωρώντας στό θυμό τών Ιουδαίων, αγωνιζόμενος νά σβήσει φλόγα άσβεστη. Μπήκε καί βγήκε καί άναψε περισσότερο τή φωτιά. Βγήκε έχοντας στεφανώσει τόν Ίησοῦ καί ένώ Του εΐχε φορέσει πορφύρα, γεγονός πού θαύμασαν καί δέν ήθελαν οί Ιουδαίοι. Νά δείχνει δηλαδή στεφανωμένο ήδη καί μέ βασιλική στολή Αυτόν πού πολεμούσαν. Γιατί ό,τι έγινε ήταν για περιφρόνησή Του καί ύπαινιγμός για τήν βασιλική φύση. Μόλις Τόν είδαν, Αυτόν πού πολλές φορές Τόν είχαν άτενίσει καί ποτέ δέν Τόν είχαν δεϊ, Αυτόν πού πάντοτε καθώς Τόν έβλεπαν φούντωνε τό πάθος τους καί φλέγονταν από τήν ίδια τους τή φωτιά («θά θελήσουν νά κατακαοῦν από τή φωτιά», Ησ. 9, 5), ύψωσαν τή σοδομιτική κραυγή. Τήν ύψωσαν καί ύψώθηκαν: «Άρον, άρον, σταύρωσον Αυτόν. Τό βασιλιά σας θέλετε νά σταυρώσω; Δέν έχομε βασιλιά», λένε, «παρά μόνο τόν Καίσαρα» (Ιω. 19, 15).

Άρνούνται χωρίς νά διώκονται• άθεΐα μετά από όσα είχαν ύποφέρει στήν Αίγυπτο. «Αυτοί είναι, Ισραήλ, οί Θεοί σου, πού σέ έβγαλαν από τή γη τής Αιγύπτου» (Εξ. 32, 18). Δέν έχετε βασιλιά παρά τόν Καίσαρα; Ποιός λοιπόν σās όδήγησε στήν έρημο ή Ποιός σās έθρεψε; Σέ Ποιόν φωνάζει ό Μωυσης λέγοντας, «ό Κύριος πού βασιλεύει από αιώνα σέ αιώνα» (Εξ. 15, 18) καί άκόμη περισσότερο; Άφοῦ λοιπόν άρνηθήκατε τό βασιλιά σας, μείνετε στό έξής χωρίς βασιλέα, σέρνοντας τό ζυγό τής αιώνιας δουλείας. Αυτά έγιναν ώς αυτή τήν ώρα. Άς δοῦμε καί τό μέρος τής ήμέρας πού άπομένει. Γιατί όλόκληρη είναι άγία.

7. - Τόν πήραν στεφανωμένο. Μέ τί; Μέ άγκάθια, τά δώρα τών Ιουδαίων. «Περίμενε νά κάνει τό άμπέλι σταφύλια, έκανε όμως άγκάθια» (Ησ. 5, 2). Δέχτηκε ραπίσματα, έμπτυσμούς, χτυπήματα, μαστιγώθηκε εκείνος πού δέν εΐχε λόγο νά ντρέπεται για τίποτα. Στάσου μαζί μέ τόν Ήσαΐα καί βλέπε τό Θεό μέ τά μάτια του. Τί λέει λοιπόν εκείνος; «Κύριε, ποιός νά πιστέψει σέ

ὅ,τι ἀκοῦν τὰ ἀφτιά μας; Τόν εἶδαμε καί δέν εἶχε μορφή οὔτε κάλλος· τό πρόσωπό Του ἦταν κακοποιημένο καί δέν ἦταν νά τό βλέπει ἄνθρωπος» (Ἠσ. 53, 1-3). Δέν εἶχε ὠραιότητα οὔτε ὁμορφιά, ὁ Τεχνίτης ὅλης τῆς ὠραιότητας. Γιατί θρηνοῦσε τήν κακότητα τῶν Ἰουδαίων. «Ἦταν ἄνθρωπος πληγωμένος πού ἤξερε νά ὑποφέρει» (Ἠσ. 53, 3). Ἄνθρωπος, ὄχι Θεός. Ἦταν ἄνθρωπος καί ὄχι Θεός Αὐτός πού χτυποῦσαν. Ποιός ἦταν λοιπόν Αὐτός πού ἀνέφερε τόσους πόνους, τόσες λύπες, πού Τόν χτυποῦσαν ὅλοι; Μήν τυχόν καί ὑποφέρει δίκαια ὅσα ὑποφέρει; «Αὐτός σηκώνει τίς ἀμαρτίες μας καί ὑποφέρει γιά μᾶς» (Ἠσ. 53, 4). «Ἐγώ δέ βρίσκω καμμιά κατηγορία κατά τοῦ ἀνθρώπου αὐτοῦ» (Ἰω. 18, 38). Ἀλλά μήν ντρέπεσαι καθόλου γιά τὰ περιφρονημένα ἀγαθά. Γιατί, ἂν καί ἔπαθε τόσα, ἔμεινε ἀπαθής. Δέχτηκε χτυπήματα καί ἐμπυσμούς, ὑπέφερε τὰ αἰσχιστά, παραμένει ὅμως μέ τήν τιμή καί τήν δόξα Του ὡς ἕνας ἀπό ὅσους δέχονται χτυπήματα. Ὅπως λέει σ' αὐτούς κάπου ὁ Ἡσαΐας: «ἐμεῖς νομίσσαμε πῶς Τόν εἶχε κάνει ὁ Θεός νά πονέσει, Τόν εἶχε πληγώσει καί ταλαιπωρήσει· ἐνῶ Ἐκεῖνος εἶχε πληγωθεῖ γιά τίς ἀμαρτίες μας καί ταλαιπωρήθηκε γιά τίς ἀνομίες μας» (Ἠσ. 53, 4-5).

Καί Αὐτός λοιπόν καί ἐμεῖς κειτόμαστε πληγωμένοι. «Μέ τὰ τραύματά Του θεραπευθήκαμε ἐμεῖς» (Ἠσ. 53, 5). Ἕνας νεκρός γιατρός νεκρῶν, ἕνας τραυματίας ἀντιφάρμακο γιά πολυπονεμένους ἀνθρώπους. Ἀλλά ὡς πότε σοῦ δώσαμε ἄδεια, ἄνθρωπε, νά μᾶς περιπαίζεις; Πές μας μέ περισσότερη σαφήνεια ὅ,τι ζητοῦμε. «ὁδηγήθηκε σάν πρόβατο στή σφαγή καί σάν ἀρνί ἄφωνο μπροστά σ' ἐκεῖνον πού τό κουρεύει» (Ἠσ. 53, 7). Ἀγαθό πρόβατο πού παραδόθηκε στά χέρια κακῶν μαγεύρων. Ἄν τό σφάζετε, Ἰουδαῖοι, μήν τό κουρεύετε. Καί ἂν τό κουρεύετε, λυπηθεῖτε τό ὠφέλιμο πρόβατο πού καρποφορεῖ.

8. - «Ἐβαλαν μαζί του καί ἄλλους δύο κακούργους» (Λουκᾶ 13, 4). Ἐχει φτάσει ὁ λόγος μου στήν ἐνδέκατη ὥρα τῆς ἡμέρας, γιά νά μήν ἐξαντλήσει

κανένας τήν ὑπομονή του. Καί θά ἤθελα βέβαια νά παρατρέξω τήν ἱστορία, ἐπειδή σᾶς τήν ἔχω διηγηθεῖ πολλές φορές. Βλέπω ὅμως τό ληστή νά μέ βιάζει συνεχῶς. Καί δέν εἶναι παράξενο· ἀφοῦ παραβίασε τήν πόρτα τοῦ Παραδείσου, μεταβάλλοντας τήν τέχνη του σέ σωτηρία. Στεκόταν στό Σταυρό ὁ Ἀμνός καί δύο λύκοι, ἀλλά ἐνῶ ὁ ἕνας ἔμεινε σταθερός στή γνώμη του, ὁ ἄλλος ἄλλαξε καί εἶπε: «μνήσθητί μου, ὅταν ἔρθεις στή βασιλεία σου». Ὡ, δύναμη τοῦ Ἰησοῦ! Ὁ ληστής γίνεται τώρα προφήτης, πού κηρύττει ἀπό τό σταυρό: «μνήσθητί μου, Κύριε, ὅταν ἔρθεις στή βασιλεία σου». (Λουκᾶ 23, 42). Τί βλέπεις, ληστή, στό βασιλιά; Ραπίσματα, ἐμπυτισμούς, καρφιά καί Σταυρό καί τά περιπαίγματα τῶν Ἰουδαίων καί τῶν στρατιωτῶν τή λόγχη πού τώρα ξεγυμνώνεται. Δέ βλέπω, λέει, τά φαινόμενα. Βλέπω τούς Ἀγγέλους νά στέκουν ὀλόγυρα, τόν ἥλιο νά φεύγει, τό καταπέτασμα νά σχίζεται, τή γῆ νά τρέμει, τούς νεκρούς νά ἐτοιμάζονται νά βγοῦν.

Καί ὁ Ἰησοῦς πού δέχεται ὅλους - καί τούς προφήτες πού ἦρθαν τήν ἐνδέκατη ὥρα ὡς ἐργάτες, δίνοντας τό ἴδιο δηνᾶριο, τοῦ λέει: σέ βεβαιώνω» (λάβε καί σύ τή βεβαίωση, ὦ ληστή, σύ πού σήμερα εἶσαι ληστής καί σήμερα πάλι υἱός), «ὅτι σήμερα θά εἶσαι μαζί μου στόν παράδεισο» (Λουκᾶ 23, 43). Ἐγώ σέ ἔβγαλα, ἐγώ θά σέ ξαναβάλω μέσα, ἐγώ πού ἔκλεισα τίς θύρες τοῦ Παραδείσου καί τίς ἀσφάλισα μέ τήν πύρινη ρομφαία. Ἄν δέν βάλω μέσα ἐγώ κάποιον, μένουν οἱ πόρτες κλεισμένες. Ἔλα, ληστή: Λήστεψες τό διάβολο. Πῆρες στεφάνι νίκης ἐναντίον του. Εἶδες ἕνα ἄνθρωπο καί τόν προσκύνησες ὡς Θεό. Πέταξες τά παλιά σου ὄπλα καί πῆρες τά ὄπλα τῆς πίστεως.

9. - Ἐνῶ γίνονταν αὐτά καί ὅλα ἀγιάζονταν, ὁ ἥλιος ἀπό τόν αἰθέρα, τό ξύλο ἀπό τά φυτά, ἡ χολή ἀπό τά ζῶα, ὁ ἀδιαίρετος χιτώνας ἀπό τά ὑφάσματα, ἡ πορφυρή στολή ἀπό τή θάλασσα, ἡ λόγχη καί τά καρφιά ἀπό τά μέταλλα καί τό σίδηρο καί ἡ δίδυμη πηγὴ αἵματος καί νεροῦ πού ἀνάβλυσε, ὁ Σωτήρας ἔκανε τό δικό Του. «Πατέρα μου, συγχώρεσε τήν ἁμαρτία τους» (Λουκᾶ 23,

32). Για ποιούς λέει τό «συγχώρεσε»; Για τούς Έλληνες, τούς Ιουδαίους, τούς ξένους, τούς βάρβάρους, για όλους γενικά. Μιά φορά τό εἶπε, καί ἡ πράξη ἐπαναλαμβάνεται συνεχῶς. Μήπως εἶπε μόνο για τούς ἐχθρούς Του τό «συγχώρεσε»; Τό λέει για κάθε λαό καί τό λέει συνεχῶς καί ὅποιος θέλει τό παίρνει.

10. - Μαζεύτηκαν ὅλοι στό πραιτώριο καί ἔλεγαν στόν Πιλάτο: «Γνωρίζομε ὅτι ἐκεῖνος ὁ ἀπατεώνας εἶπε ὅσο ζοῦσε ἀκόμα, μετά τρεῖς μέρες θά ἀναστηθῶ» (Ματθ. 27, 63). Τό ξέρεις καλά, τό θυμᾶσαι καλά ὅτι θ' ἀναστηθεῖ; Ἀσφάλισε τόν Τάφο. Για χάρη μου τόν ἀσφαλίζεις. Φύλαξε τό νεκρό μήπως φύγει. «Ἐχετε», τούς λέει, «φρουρά, πηγαίνετε καί ἀσφαλίστε τον ὅπως θέλετε» (Ματθ. 27, 63). Κλειῖστε τόν Τάφο ὅπως ξέρετε. Πάρτε τά μέτρα πού ξέρετε. Φρουρηστέ Τον ὅπως ξέρετε. Ἄν δέν Τόν φρουρήσετε σεῖς, θά βρίσκουν πρόφαση σ' ἐμένα. Τώρα ὅμως τόν παραδίδω σ' ἐσᾶς τούς ἴδιους πού ὅταν ζοῦσε ἐσεῖς Τόν συλλάβατε καί ὅταν θανατώθηκε ξέφυγε ὅλη τή φύλαξή σας.

Ἄς μείνομε λοιπόν ξύπνιοι καί ἀγρυπνοί, για νά δοῦμε τόν βαθύ ὕπνο τῶν Ιουδαίων καί νά συνεορτάσομε μαζί μέ τίς ἐπουράνιες Στρατιές στό ὄνομα τοῦ Χριστοῦ Ἰησοῦ τοῦ Κυρίου μας, στόν Ὅποιο ἀνήκει ἡ δόξα καί ἡ δύναμη τώρα καί πάντοτε καί στούς αἰῶνες τῶν αἰώνων. Ἀμήν.

Πηγή: Ιερά Μονή Αγίου Ιωάννου Καρέα

Επιμέλεια: π. Στέφανος Κωστόπουλος

(Καθεδρικός Ιερός Ναός Αγίας Τριάδος Βύρωνος)